

Omdømmeundersøkelse - Gjenvinningsindustrien

Undersøkelse blant befolkning,
lokalpolitikere og lokale og regionale
myndigheter

15. februar – 3. mars 2017

Prosjektinformasjon

Formål:	Formålet med undersøkelsen har vært å kartlegge holdninger, erfaringer og kunnskap om gjenvinningsindustrien blant befolkningen, lokalpolitikere, og lokale og regionale myndigheter
Dato for gjennomføring:	13. februar – 3. mars 2017
Datainnsamlingsmetode:	Telefon og web
Antall intervjuer:	100 telefonintervju med lokale og regionale myndigheter 200 telefonintervju blant lokalpolitikere 1034 webintervju blant befolkningen over 16 år
Utvalg:	Følgende utvalg er benyttet til de tre delene av prosjektet. Responspanelet er Respons' webpanel og består av 40.000 rekrutterte deltakere. Spørsmålene som er rettet mot befolkningen er gjennomført blant et landsrepresentativt utvalg av 1034 personer på dette panelet. Utvalget av lokalpolitikere er hentet fra Kommuneforlaget sine adresselister over alle landets kommunestyrerepresentanter. Utvalget av lokale og regionale myndigheter er fremkommet ved at vi har ringt kommunene/fylkeskommunene/fylkesmennene og spurt om å få snakke med rådmenn/ledere for miljøavdelingene.
Vekting:	Resultatene for befolkningsundersøkelsen er vektet i forhold til kjønns- og alderssammensetningen i befolkningen over 16 år. Resultatene for lokalpolitikere og lokale og regionale myndigheter er ikke vektet
Feilmargin:	Resultatene i befolkningsundersøkelsen må tolkes innenfor feilmarginer på +/- 2 -3 prosentpoeng for hovedfrekvensene. Resultatene i lokalpolitikerundersøkelsen må tolkes innenfor feilmarginer på +/- 3-7 prosentpoeng, mens feilmarginene for lokale og regionale myndigheter er +/- 4-9 prosentpoeng. Feilmarginene for undergrupper er større.
Oppdragsgiver:	Norsk Industri
Kontaktperson:	Gunnar Grini
Respons Konsulent:	Idar Eidset
Prosjektnummer:	20170703

Innhold

Innledning	4
Befolkningen	5
Tillit til bransjen.....	5
Eierskap	6
Holdning til etablering av gjenvinningsbedrifter i nærheten av der en bor	8
Hvor attraktiv er gjenvinningsindustrien som arbeidsplass	9
Lokalpolitikere	10
Holdning til etablering av private gjenvinningsbedrifter i kommunen	11
Kjennskap til gjenvinningsbedriftenes virksomhet	12
Gjenvinningsbedriftenes engasjement i lokalmiljøet.....	13
Tilgang til næringsareal for gjenvinningsbedrifter	14
Antall ansatte i gjenvinningsindustrien	15
Lokale og regionale myndigheter	16
Dialogen med gjenvinningsbedriftene	17
Tilsyn og besøk	18
Håndheving av regler og myndighetskrav.....	20
Kjennskap og håndtering av lovverk blant gjenvinningsbedriftene	21
Henvendelser om etablering av gjenvinningsbedrifter.....	22
Tillit til bransjen.....	23

Innledning

Formålet med dette prosjektet har vært å følge opp en omdømmeundersøkelse vi gjorde i 2013. Begge disse omdømmeundersøkelsene har tatt sikte på å kartlegge holdninger, erfaringer og kunnskap om gjenvinningsindustrien i Norge. Det er tre målgrupper som er valgt ut for å belyse dette. I årets undersøkelse er det intervjuet 1034 personer representative for befolkningen over 16 år i Norge gjennom en web-undersøkelse. Det er videre intervjuet 200 lokalpolitikere i hele landet, og 100 rådmenn og ledere for miljøavdelinger hos kommunene, fylkeskommunene og fylkesmennene. Viktig i denne oppfølgende undersøkelsen har vært å se på utvikling fra 2013 til 2017. Spørsmålene er derfor de samme, med unntak av et nytt spørsmål til regionale myndigheter, og samtidig et spørsmål som er tatt ut av de som ble stilt til lokalpolitikere og lokale og regionale myndigheter. Hver av målgruppene ble stilt 5-8 spørsmål. Det er tatt hensyn til at de ulike målgruppene har ulike bakgrunn og erfaring i forhold til problemstillingene, og spørsmålene er derfor dels ulike fra målgruppe til målgruppe. I gjennomgangen nedenfor presenterer vi resultatene fra de ulike målgruppene hver for seg. Det er i tillegg utarbeidet et tabellvedlegg for hver av de tre undersøkelsene.

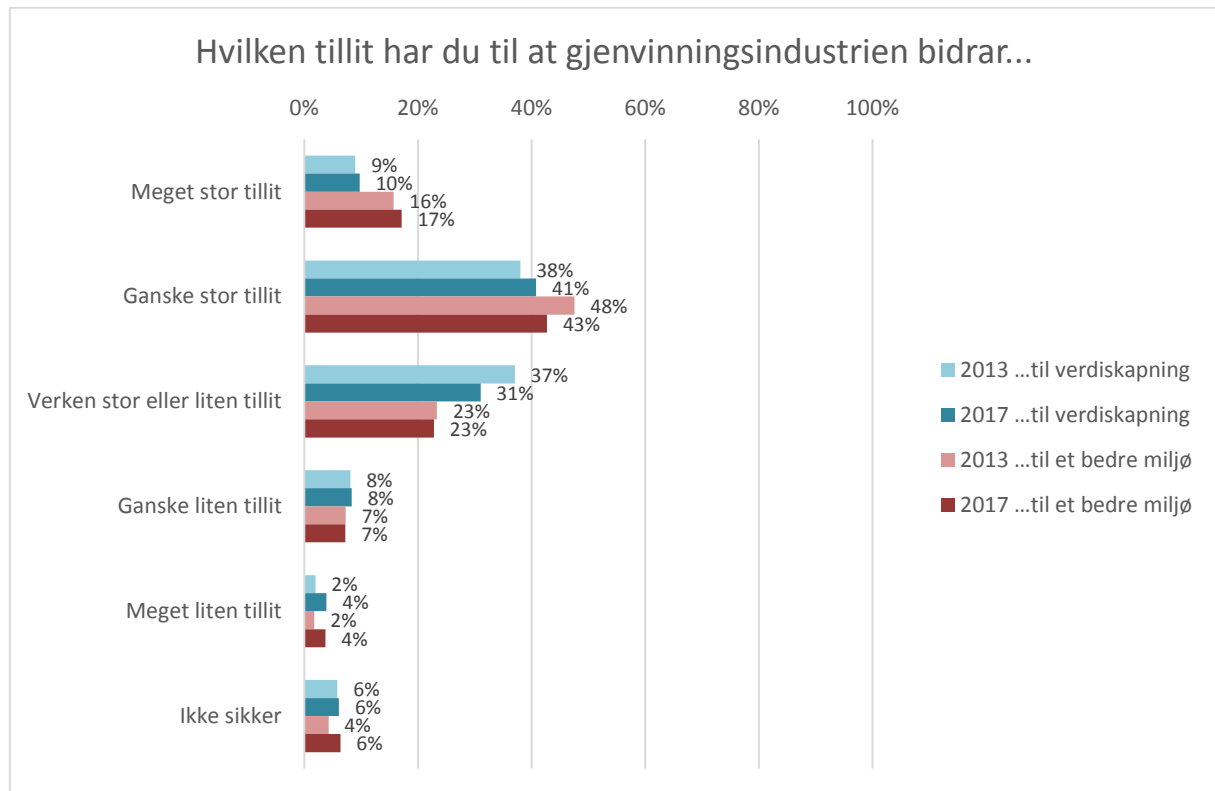
Befolkningen

Befolkningsundersøkelsen ble gjennomført på Respons' webpanel. 1034 personer representativt for befolkningen over 16 år i hele landet, besvarte denne undersøkelsen. I 2013 var det 1000 personer som besvarte de samme spørsmålene.

Tillit til bransjen

Vi startet med spørsmål om hvilken tillit man har til at gjenvinningsindustrien i Norge bidrar til verdiskaping og et bedre miljø.

1. Hvilken tillit har du til at gjenvinningsindustrien bidrar...

Også i 2017 har nordmenn flest har tillit til at gjenvinningsindustrien bidrar både til verdiskaping og et bedre miljø. Fortsatt er tilliten noe større til at gjenvinningsindustrien bidrar til et bedre miljø enn til verdiskaping, men forskjellen har jevnet seg noe ut siden 2013. Andelen som har meget eller ganske stor tillit til at gjenvinningsindustrien bidrar til verdiskaping har økt fra 47 til 51 %, mens andelen som har meget eller ganske stor tillit til at den bidrar til et bedre miljø, har gått litt ned fra 64 til 60 %. Andelene som har liten tillit er imidlertid om lag de samme som i 2013, henholdsvis 12 % og 11 %.

Når det gjelder tillit til at gjenvinningsindustrien bidrar til verdiskaping, fant vi i 2013 bare marginale forskjeller når vi krysset dette på alder og kjønn. Dette er i hovedsak bildet også i 2017, men vi ser i år en viss tendens til at tilliten er noe høyere i aldersgruppene 30-44 år og 45-59 år. Et annet trekk ved årets undersøkelse er at tilliten vokser jo større kommune man bor i er. Mens andelen med meget eller ganske stor tillit er 41 % blant de som bor i kommuner med færre enn 10.000 innbyggere, øker denne til 49 % blant de som bor i kommuner med mellom 10-50.000 innbyggere, og videre til 56 % blant de som bor i de større kommunene.

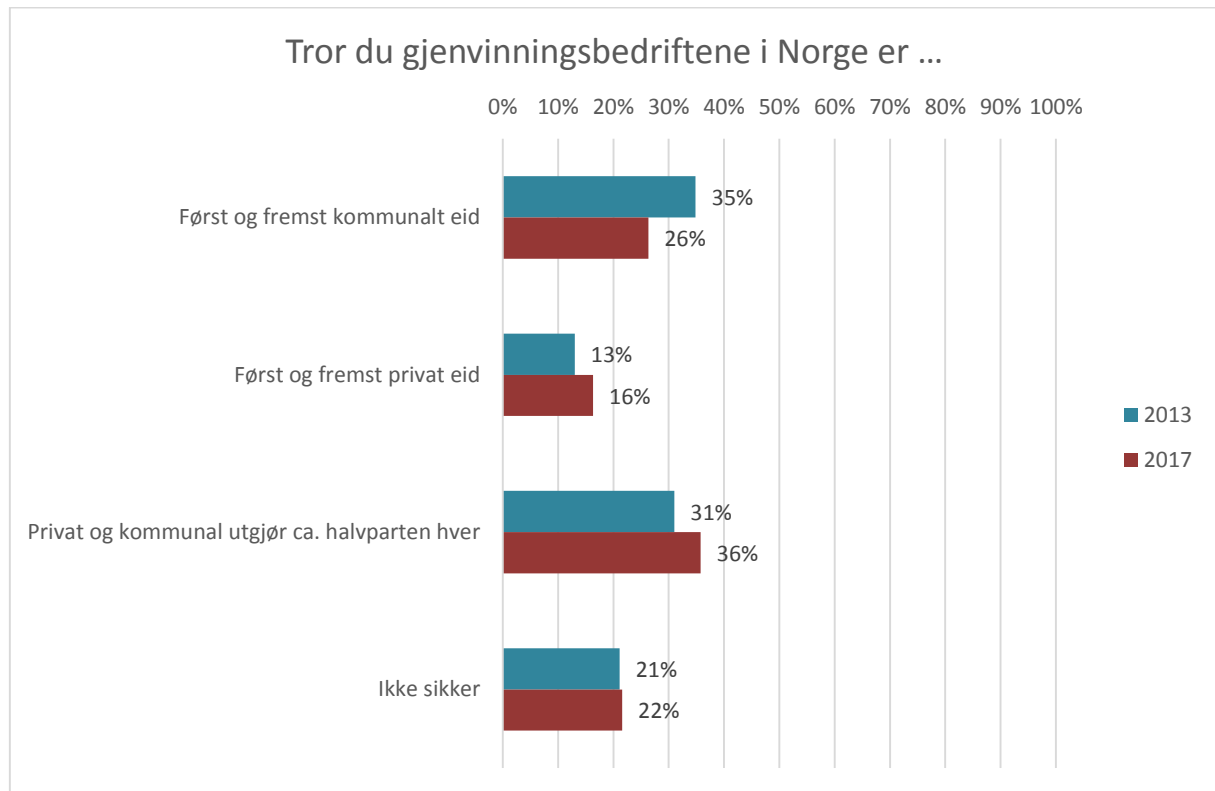
Også når det gjelder tillit til at gjenvinningsindustrien bidrar til et bedre miljø, er det i realiteten bare små forskjeller når vi bryter ned på alder og kjønn. Vi ser derimot en viss tendens til at de som er under utdanning har en noe høyere tillit til at de bidrar til verdiskaping enn de som er yrkesaktive eller ikke yrkesaktive. Dette viser seg først og fremst ved at en større andel av de under utdanning har meget stor tillit. I tillegg ser vi samme tendens som for verdiskaping i forhold til at tilliten er økende jo større kommuner man bor i er.

Eierskap

Rundt 2/3 av ansatte innen avfalls- og gjenvinningsindustrien er ansatt i privateide gjenvinningsbedrifter, og rundt 7 av 10 bedrifter er privat eid, mens omtrent 3 av 10 er kommunalt/interkommunalt eid.

Vi ønsket i spørsmål to å vite hva befolkningen vet eller tror om dette.

2. Tror du gjenvinningsbedriftene i Norge er...

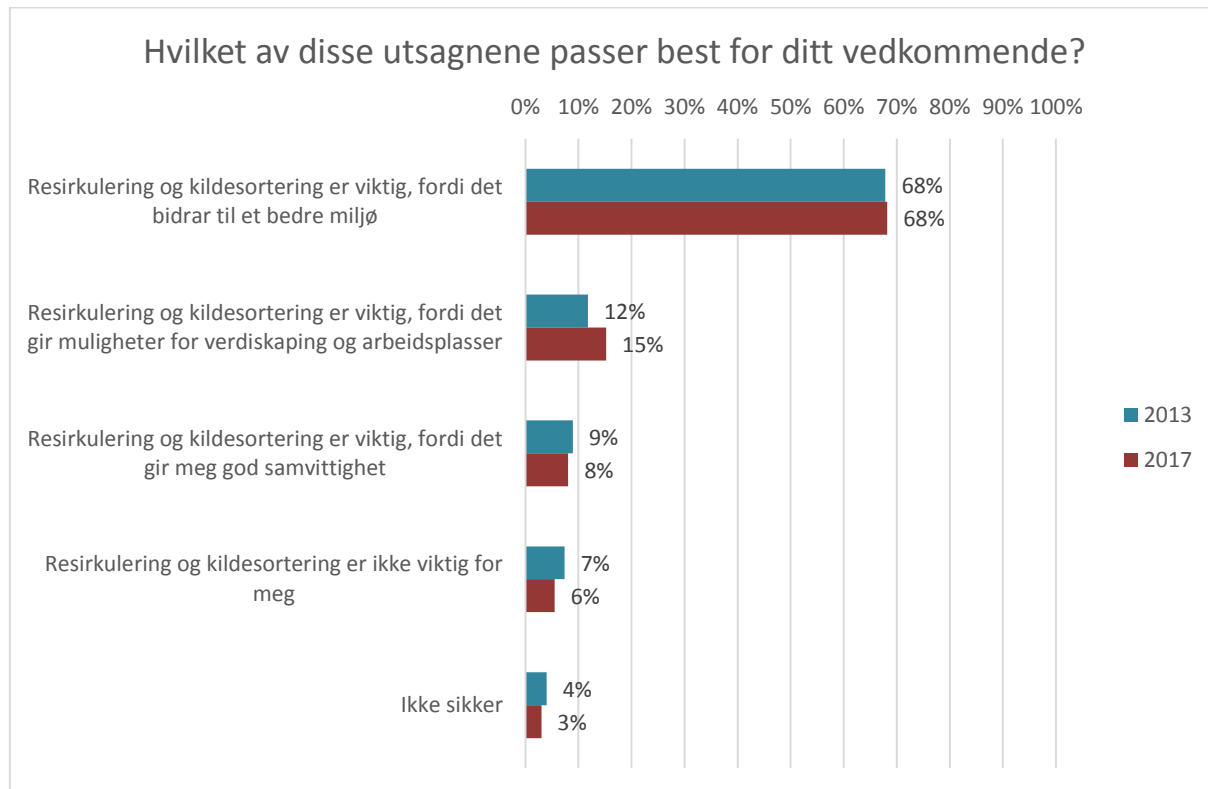
Det er fortsatt flere i befolkningen som tror at gjenvinningsbedriftene først og fremst er kommunalt eid enn som tror de er privat eid (26 mot 16 %). Oppfatningen av at gjenvinningsbedriftene i hovedsak er kommunalt eid er imidlertid noe lavere i årets undersøkelse enn i 2013. Dette ser vi ved at andelen som svarer at de først og fremst er kommunalt eid er redusert fra 35 til 26 %, mens andelen som svarer at de er privat eid øker fra 13 til 16 %, samtidig som andelen som svarer at privat og kommunalt eide bedrifter utgjør omtrent halvparten hver øker fra 31 til 36 %. Det er imidlertid fortsatt en relativt stor andel som er usikre på dette spørsmålet (22 %).

Som i 2013 er det de unge (under 30 år) som i størst grad tror at gjenvinningsbedriftene er kommunalt eid, men dette trekket er ikke like tydelig som da (reduseres fra 51 til 39 %). Vi ser i årets undersøkelse at menn i noe større grad enn kvinner mener gjenvinningsbedriftene er privat eid.

Motivasjon for å resirkulere og kildesortere

I spørsmål 3 ønsket vi å kartlegge hva som motiverer folk til å resirkulere og kildesortere. Dette ble gjort ved å presentere dem for fire utsagn, og be dem velge det som passer best for deres vedkommende.

3. Hvilket av disse utsagnene passer best for ditt vedkommende?

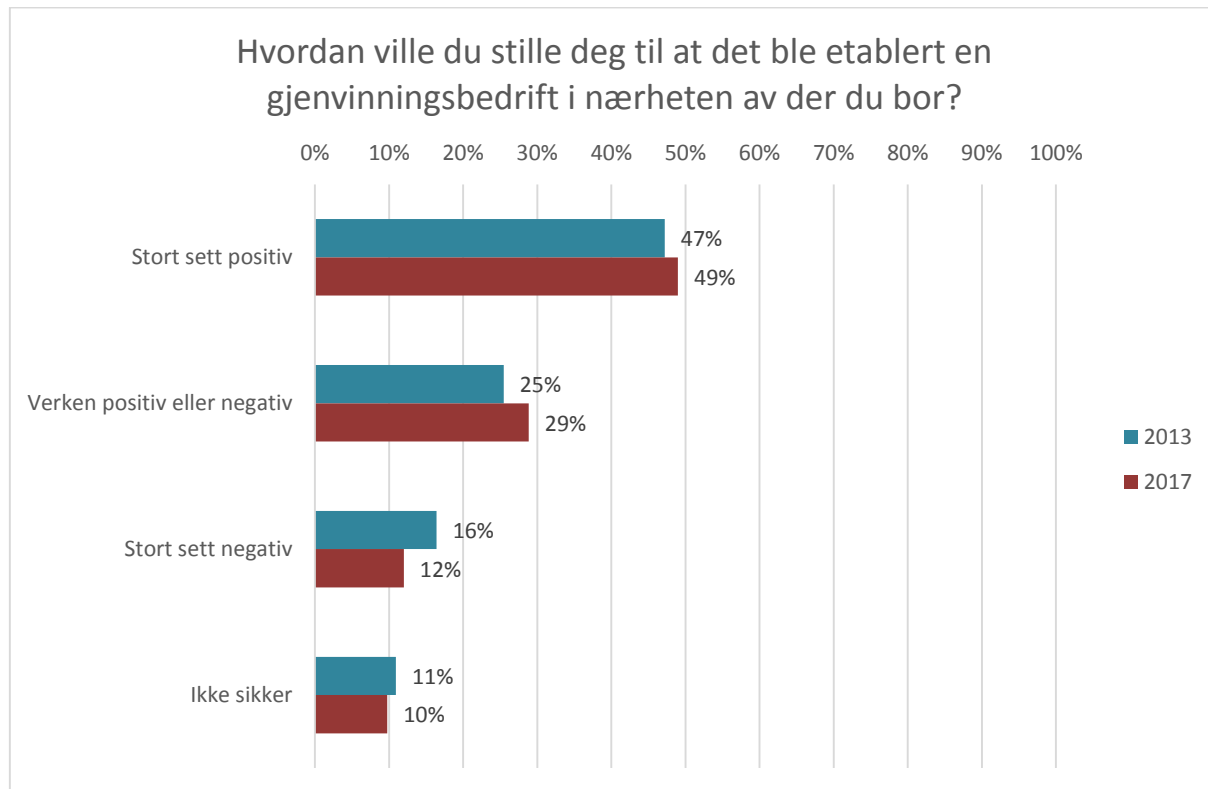
Det er bare marginale endringer i folks motivasjon for å resirkulere og kildesortere. Den klart viktigste motivasjonen for å resirkulere og kildesortere er fortsatt at det bidrar til et bedre miljø. 68 % oppgir at det er dette utsagnet som passer best for dem, som er det samme som i 2013. Det så vidt litt flere som mener resirkulering og kildesortering er viktig først og fremst fordi det gir mulighet for verdiskaping og arbeidsplasser (fra 12 til 15 %). For de øvrige utsagnene er det i realiteten ingen endring.

Som i 2013 er det visse forskjeller mellom menn og kvinner på dette spørsmålet. Først og fremst gjelder dette andelen som svarer at dette er viktig for dem fordi det bidrar til et bedre miljø. Her svarer 76 % av kvinnene at dette er viktig for dem, mens 61 % av mennene svarer det samme. Derimot svarer 21 % av mennene at dette er viktig fordi det gir muligheter for verdiskaping og arbeidsplasser. Denne andelen er 10 % blant kvinnene.

Holdning til etablering av gjenvinningsbedrifter i nærheten av der en bor

Å være positivt innstilt til gjenvinning kan være lett på et prinsipielt grunnlag. Derimot kan dette endre seg når dette betyr at en får f.eks. en gjenvinningsbedrift i nærheten av der man bor. Vi spurte derfor om hvordan man vil stille seg dersom det skulle skje.

4. Hvordan ville du stille deg til at det ble etablert en gjenvinningsbedrift i nærheten av der du bor?

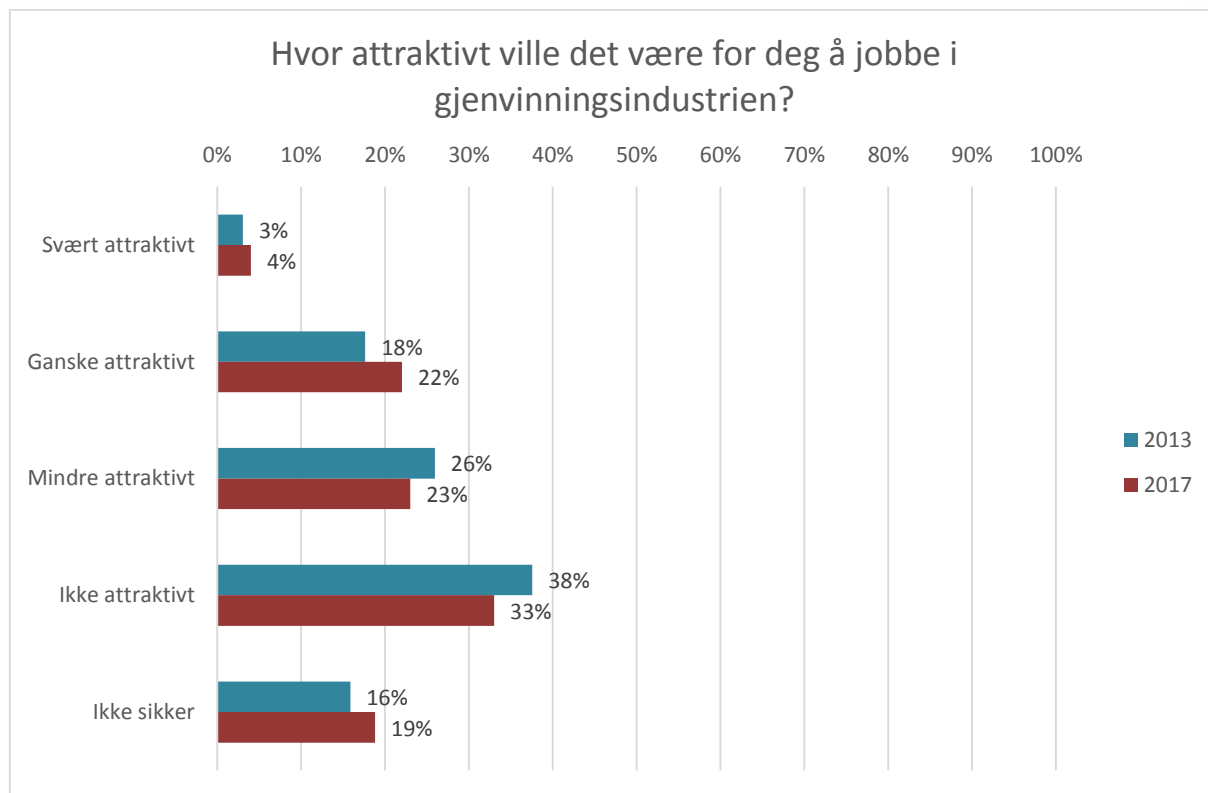
Også på dette spørsmålene er holdningen relativt lik det den var i 2013, men retningen på den lille endringen vi ser er at men er litt mer positive til etablering av gjenvinningsbedrifter i nærheten enn i 2013. 49 % av de spurte oppgir nå at de ville stille seg positive til at det ble etablert en gjenvinningsbedrift i nærheten av der de bor. Andelen som ville stille seg negativ er redusert fra 16 til 12 %. Andelen som er verken positiv eller negativ til dette øker fra 25 til 29 %. Som vi påpekte i 2013 kan det være et definisjonsspørsmål hva man legger i «i nærheten av der du bor». En rimelig trygg tolkning av disse svarene er at halvparten av befolkningen er positive til at det etableres en slik bedrift i sin kommune.

Kvinner er litt mer positive enn menn (54 mot 44 %). Dette er omtrent den samme forskjellen vi så også i 2013. Derimot er det mindre forskjeller når vi bryter dette ned på alder. Mens vi då så en tendens til at de yngre var mer positive enn de eldre, så er dette nå jevnet ut. Størst andel som er positive til dette finner vi blant de som er bosatt i Trøndelag og Nord-Norge (62 %), mens andelen er lavest blant de som bor på Sør- og Vestlandet og i Oslo/Akershus (henholdsvis 42 og 44 %). Dette trekket så vi også i 2013. Det er også i årets undersøkelse en tendens til at man er mer positive til dette i mindre kommuner enn i større.

Hvor attraktiv er gjenvinningsindustrien som arbeidsplass

Til slutt i den delen som gikk til befolkningen, ønsket vi å måle hvor attraktiv gjenvinningsindustrien er som arbeidsplass. Dette gjorde vi ved å spørre hvor attraktivt det ville være for dem å jobbe der.

5. Hvor attraktivt ville det være for deg å jobbe i gjenvinningsindustrien?

Det er fortsatt få som oppfatter gjenvinningsindustrien som svært attraktivt for dem å jobbe i. Inkluderer vi også de som svarer ganske attraktivt, ser vi at gjenvinningsindustrien har blitt noe mer attraktiv som arbeidsplass enn i 2013. Da svarte til sammen 21 % at det var svært eller ganske attraktivt for dem å jobbe der, mens denne andelen nå har steget til 26 %. Dette kan indikere at gjenvinningsindustrien har bedret sitt omdømme noe, og slik sett er blitt mer attraktiv å jobbe i. Vi bør imidlertid ikke helt utelukke at større usikkerhet i arbeidsmarkedet nå sammenlignet med i 2013, kan spille inn.

En indikasjon på dette siste, kan være at mens det i 2013 var færrest på Sør- og Vestlandet som fant det å jobbe i gjenvinningsindustrien attraktivt, er det nå i dette området sammen med Trøndelag og Nord-Norge vi finner flest som finner det attraktivt. Som kjent er Sør- og Vestlandet hardest rammet av arbeidsledighet.

Vi finner i årets undersøkelse også at det er blant menn vi i første rekke ser en økning i andelen som finner gjenvinningsindustrien attraktiv som arbeidsplass. Mens 21 % av mennene i 2013 fant dette attraktivt, er det nå 30 % som svarer det samme. Blant kvinnene er tilsvarende andel 21 % mot 20 % i 2013. Aldersmessig er det blant de under 30 år vi finner størst økning i andelen som finner gjenvinningsindustrien attraktiv å jobbe i. Men bare 13 % fant dette attraktivt i 2013 er det nå 27 % blant de under 30 år som finner dette attraktivt i 2017.

Lokalpolitikere

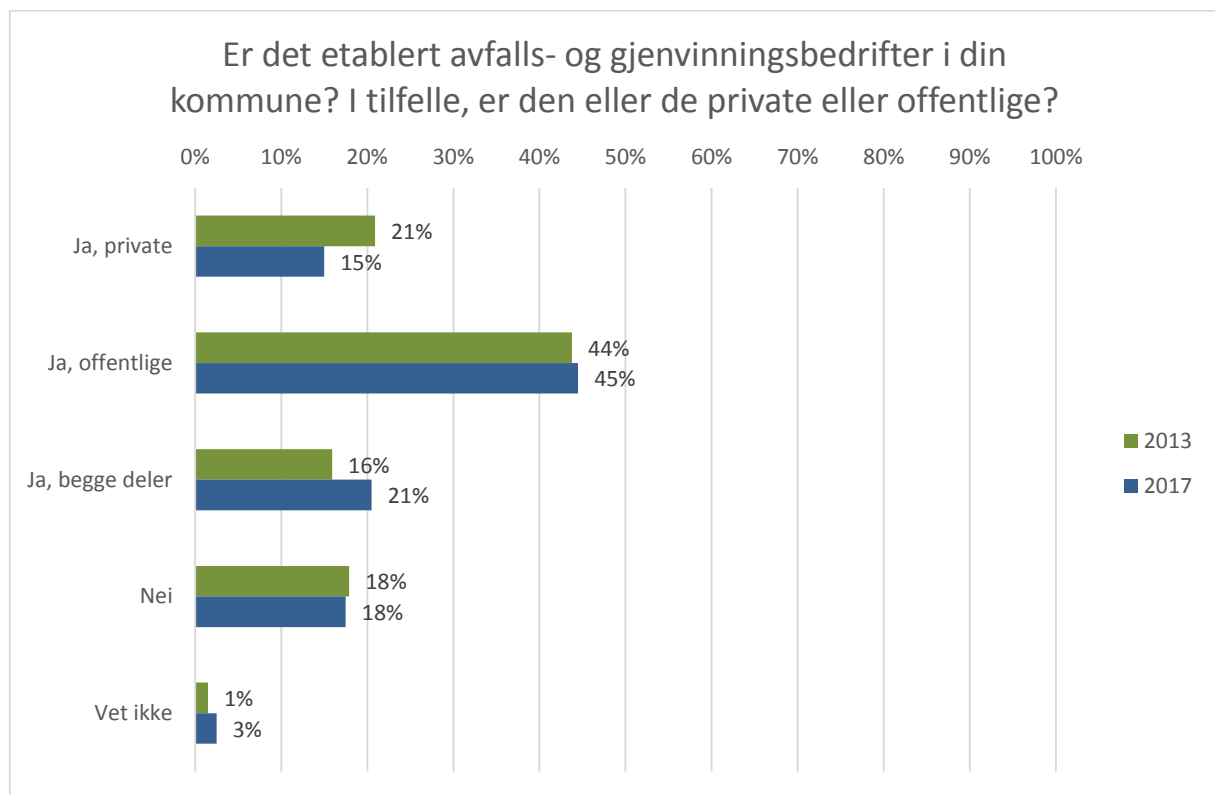
Lokalpolitikerundersøkelsen ble gjennomført mot et tilfeldig representativt utvalg av alle lokalpolitikere som sitter i kommunestyrene. Vi intervjuet til sammen 200 lokalpolitikere, fordelt på 157 kommuner. I 2013 ble det intervjuet 201 lokalpolitikere fordelt på 147 kommuner. Det er altså litt flere kommuner som er representert i år enn i 2013

Innledningsvis i undersøkelsen presenterte vi en definisjon av hva som menes med gjenvinningsindustrien:

Offentlig og/eller privat eide bedrifter som driver innsamling, mottak, sortering, lagring, behandling, videreforedling eller gjenvinning av avfall (husholdningsavfall, næringsavfall, farlig avfall). Kommunale etater/avdelinger regnes ikke som en del av gjenvinningsindustrien her.

Vi begynte så med å avklare om det er etablert avfalls- og gjenvinningsbedrifter i kommunen de representerer. Dette spørsmålet er i første rekke ment å være et filterspørsmål i forhold til en del av de påfølgende spørsmålene

1. Er det etablert avfalls- og gjenvinningsbedrifter i din kommune? I tilfelle, er den eller de private eller offentlige?

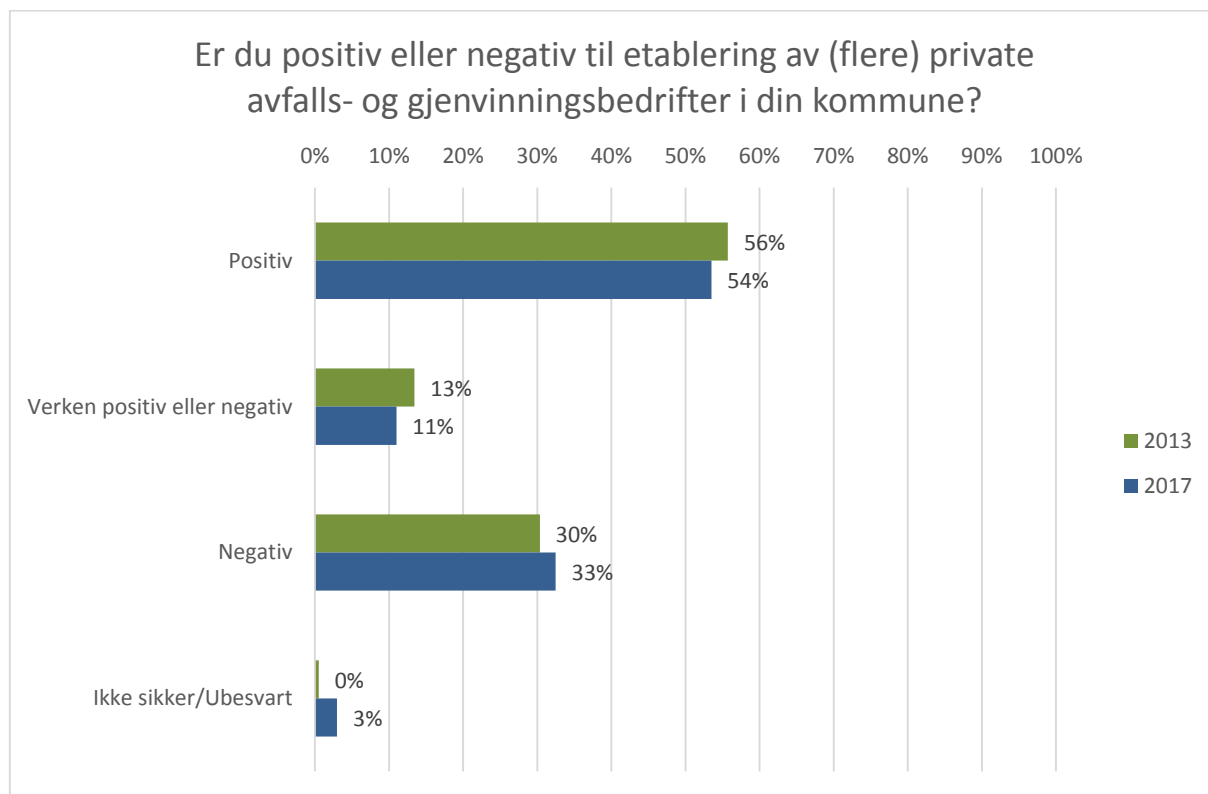

Som i 2013 er det 18 % av lokalpolitikerne oppgir at det ikke er gjenvinningsbedrifter i kommunen. Til sammen svarer 81 % at de har en eller flere gjenvinningsbedrifter i kommunen. Dette er det samme som i 2013. Hovedvekten av dem oppgir at de har offentlige gjenvinningsbedrifter i kommunen, noe vi også så i 2013. 45 % har bare offentlige bedrifter, mens ytterligere 21 % har både offentlige og private. 15 % har kun private gjenvinningsbedrifter i kommunen. Dette er en nedgang siden 2013 fra 21 til 15 %, men som vi ser blir denne nedgangen oppveiet av at det nå er flere som oppgir at de har både offentlige og private bedrifter i kommunen (fra 16 til 21 %).

Holdning til etablering av private gjenvinningsbedrifter i kommunen

Som vi så i befolkningsundersøkelsen var det omtrent halvparten som stort sett var positiv til etablering av gjenvinningsbedrifter i nærheten av der de bor. Det var da ikke skilt mellom offentlig eller privat eide bedrifter. I undersøkelsen mot lokalpolitikere spisset vi dette litt, og spurte om hvordan de stiller seg til etablering av private avfalls- og gjenvinningsbedrifter i sin kommune.

2. Er du positiv eller negativ til etablering av (flere) private avfalls- og gjenvinningsbedrifter i din kommune

Det er bare små endringer i holdningen blant lokalpolitikere til etablering av private gjenvinningsbedrifter i egen kommune. Nedgangen fra 56 til 54 % som er positive er ikke statistisk signifikant. Det er heller ikke økningen fra 30 til 33 % som er negative. Sånn sett er det mest riktig å konkludere med at det ikke er noen endring, noe som betyr at det fortsatt er et flertall (54 %) som er positive til etablering av private gjenvinningsbedrifter i sin kommune, mens 1/3 er negative. 11 % er verken positive eller negative, som kan være et uttrykk for at de ikke har tatt stilling til dette.

Som i 2013 ser vi at blant politikere i kommuner som ikke har noen gjenvinningsbedrifter er man mer positive (60 %), enn blant de som har kun offentlige gjenvinningsbedrifter (45 %), eller blant de som har både offentlige og private gjenvinningsbedrifter i kommunen (54 %). Blant de som i dag kun har private gjenvinningsbedrifter i kommunen, er andelen som er positive 67 %.

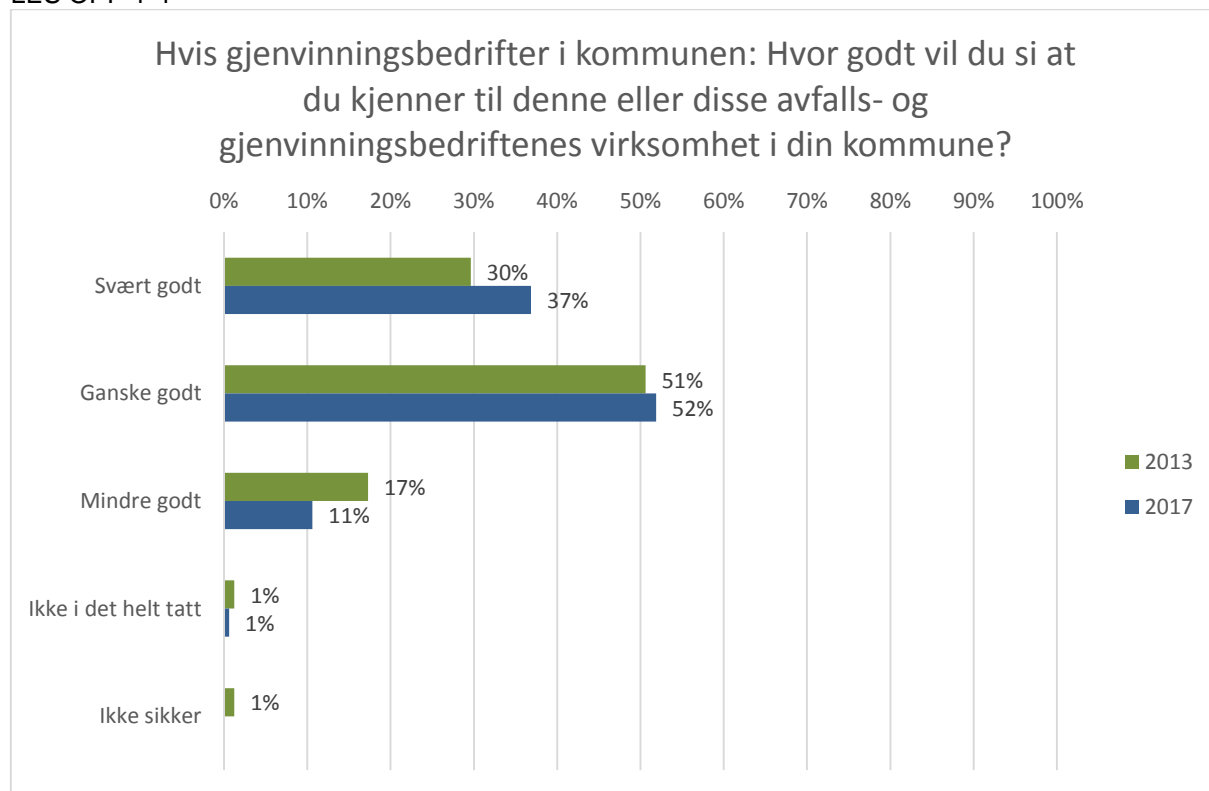
Kjennskap til gjenvinningsbedriftenes virksomhet

Vi fulgte så opp de som har gjenvinningsbedrifter i kommunen, med spørsmål om hvor godt de kjenner til disse bedriftenes virksomhet. Det var 162 politikere som svarte på dette spørsmålet 2013 og 160 i 2017.

HVIS DET ER ETABLERT AVFALLS- OG GJENVINNINGSBEDRIFTER I KOMMUNEN:

3. Hvor godt vil du si at du kjenner til denne eller disse avfalls- og gjenvinningsbedriftenes virksomhet i din kommune?

LES OPP 1-4

Sammenlignet med 2013, har lokalpolitikere i årets undersøkelse noe bedre kjennskap til avfalls- og gjenvinningsbedriftene i kommunene. Mens 30 % av de lokalpolitikere som har gjenvinningsbedrifter i sin kommune, oppga at de kjente bedriftenes virksomhet svært godt i 2013, er denne andelen nå 37 %. Ytterligere 52 % har ganske god kjennskap. Det betyr at 89 % av lokalpolitikere mener de har god kjennskap til disse virksomhetene. Dette medfører da også at andelen som har mindre god eller ingen kjennskap til virksomhetene er redusert fra 18 til 12 %.

Mens vi i 2013 så en tendens til at kjennskapen var noe dårligere blant politikere i kommuner med bare private gjenvinningsbedrifter, ser det nå ut som at kjennskapen er lik uavhengig av om de har bare private bedrifter, bare offentlige, eller begge deler i kommunen.

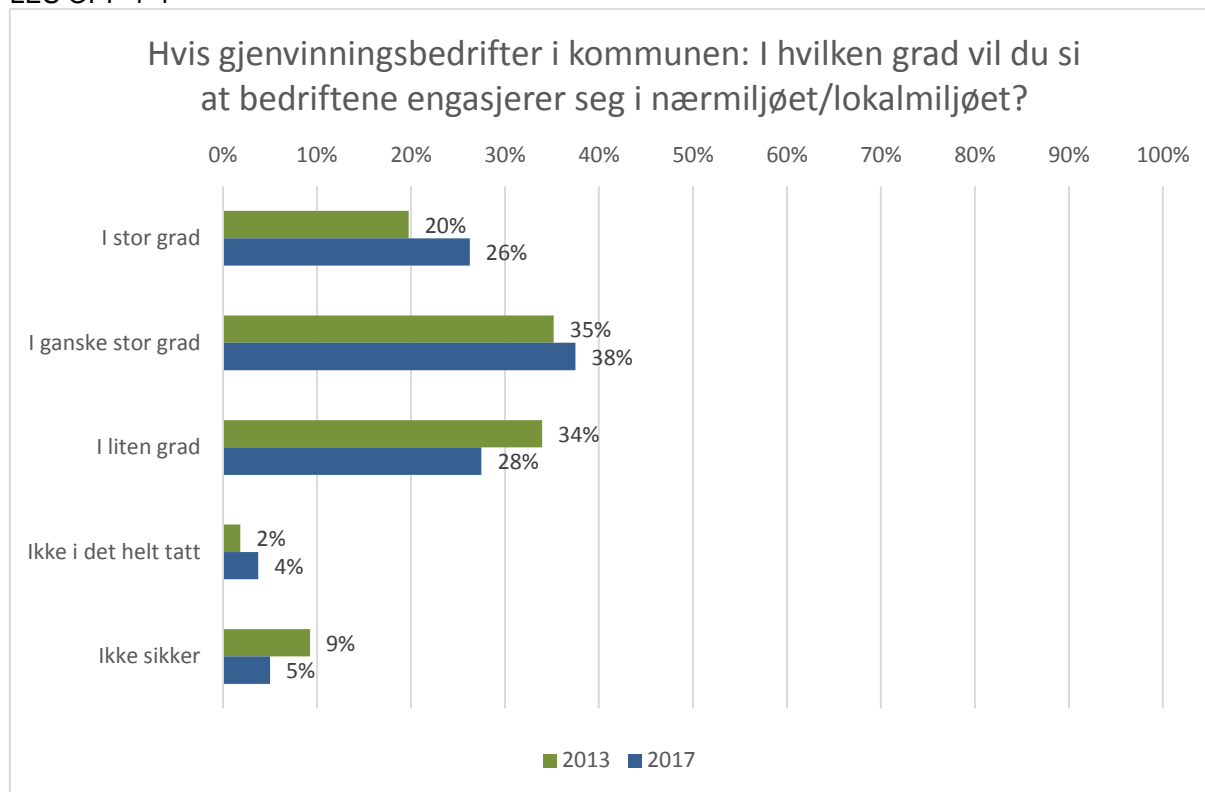
Gjenvinningsbedriftenes engasjement i lokalmiljøet

De samme politikerne fikk videre spørsmål om hvilket inntrykk de har av gjenvinningsbedriftenes engasjement i nærmiljøet/lokalmiljøet.

HVIS DET ER ETABLERT AVFALLS- OG GJENVINNINGSBEDRIFTER I KOMMUNEN:

4. I hvilken grad vil du si at bedriftene engasjerer seg i nærmiljøet/lokalmiljøet?

LES OPP 1-4

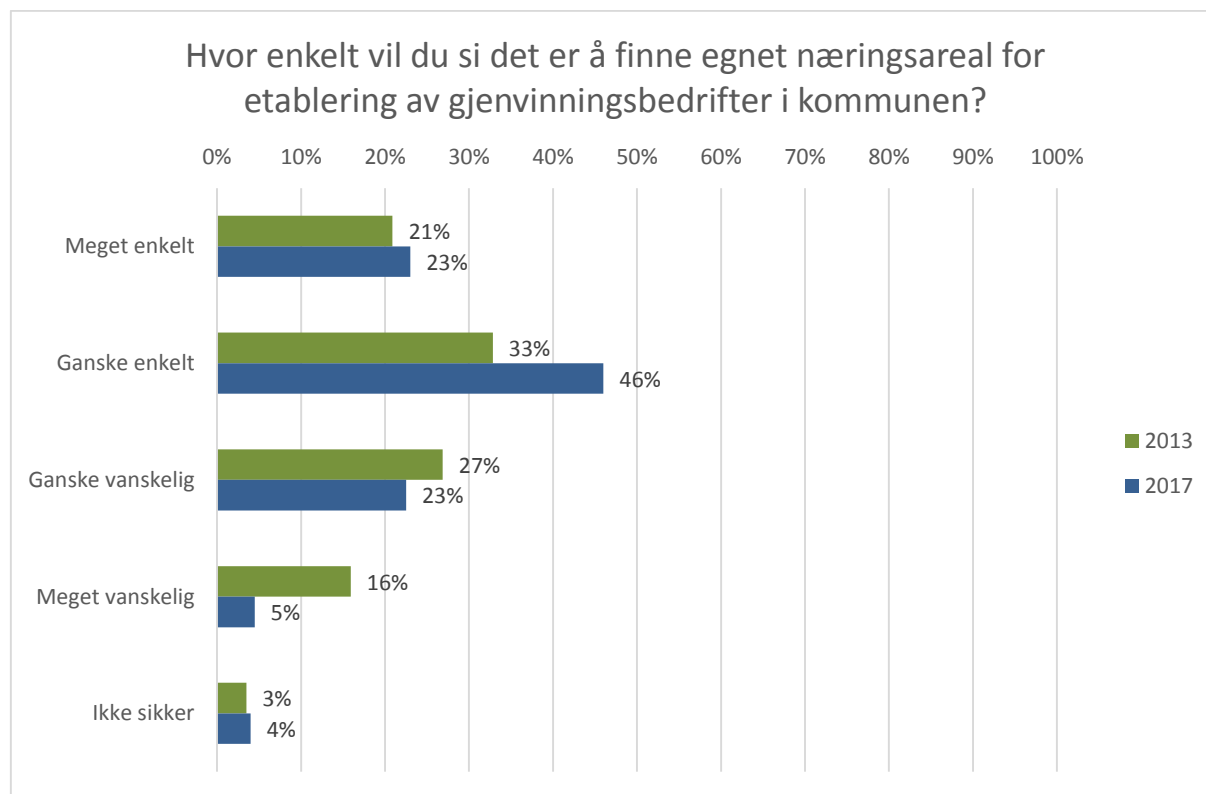
Lokalpolitikernes oppfatning av i hvilken grad gjenvinningsbedriftene engasjerer seg i nærmiljøet har som vi ser bedret seg siden 2013. Også da var det et flertall på 55 % av lokalpolitikerne som mente at bedriftene i stor eller noen grad engasjerte seg i nærmiljøet/lokalmiljøet. Denne andelen har i årets undersøkelse økt til 64 %. Andelen som mener gjenvinningsbedriftene i liten eller ingen grad engasjerer seg har sunket fra 36 % til 32 %. Det er en klar sammenheng mellom hvor godt en kjenner til gjenvinningsbedriftene, og i hvilken grad man mener de engasjerer seg i lokalmiljøet. Det er først og fremst de som kjenner bedriftene dårlig som mener de engasjerer seg lite. Dette så en også i 2013. Om det er økt kjennskap som forklarer økningen i oppfatningen av at bedriftene engasjerer seg, eller om det er økt engasjement fra bedriftene som forklarer økt kjennskap til bedriftene, vites ikke. Korrelasjonen vi her ser kan gå i begge retninger.

Andelen som mener bedriftene engasjerer seg i nærmiljøet/lokalmiljøet, er i årets undersøkelse høyest blant politikere i kommuner som kun har offentlige gjenvinningsbedrifter (75 %). Det er i hovedsak i denne gruppen at andelen har økt (fra 57 % i 2013). Blant politikere i kommuner med kun private bedrifter er denne andelen 43 %, som er det samme som i 2013. mens den er 54 % blant politikere i kommuner som har både private og offentlige bedrifter. I denne siste gruppen var andelen 66 % i 2013.

Tilgang til næringsareal for gjenvinningsbedrifter

Spørsmål 5 tok opp hvor lett eller vanskelig det er å finne egnet næringsareal for etablering av gjenvinningsbedrifter i kommunen. Dette ble stilt til alle 200 som har besvart undersøkelsen.

5. Gjenvinningsindustriens effektivitet og miljøpåvirkning avhenger av lokalisering. Avfall oppstår der folk bor eller der det er etablert næringsvirksomhet. Hvor enkelt vil du si det er å finne egnet næringsareal for etablering av gjenvinningsbedrifter i kommunen?

Det kan synes som at det har skjedd en endring i viljen til å finne egnede næringsareal til gjenvinningsbedrifter i kommunene siden 2013. Mens det i 2013 var 54 % av lokalpolitikere som mente dette var meget eller ganske enkelt, er det nå 72 % som svarer det samme. Andelen som finner dette meget eller ganske vanskelig har således sunket fra 43 til 28 %.

Som i 2013 finner vi den høyeste andelen som oppgir at det vil være enkelt å skaffe slike areal blant politikere i kommuner uten gjenvinningsbedrifter i det hele tatt. Denne andelen har også økt fra 66 til 85 %. Andelen er også høy og økende blant politikere i kommuner som bare har offentlige gjenvinningsvirksomheter (øker fra 60 til 70 %), og i kommuner som har begge deler (fra 32 til 61 %). Blant de som bare har private gjenvinningsvirksomheter i dag, er andelen som finner det enkelt å finne arealer til slik virksomhet mer lik det vi så i 2013 (fra 50 til 57 %).

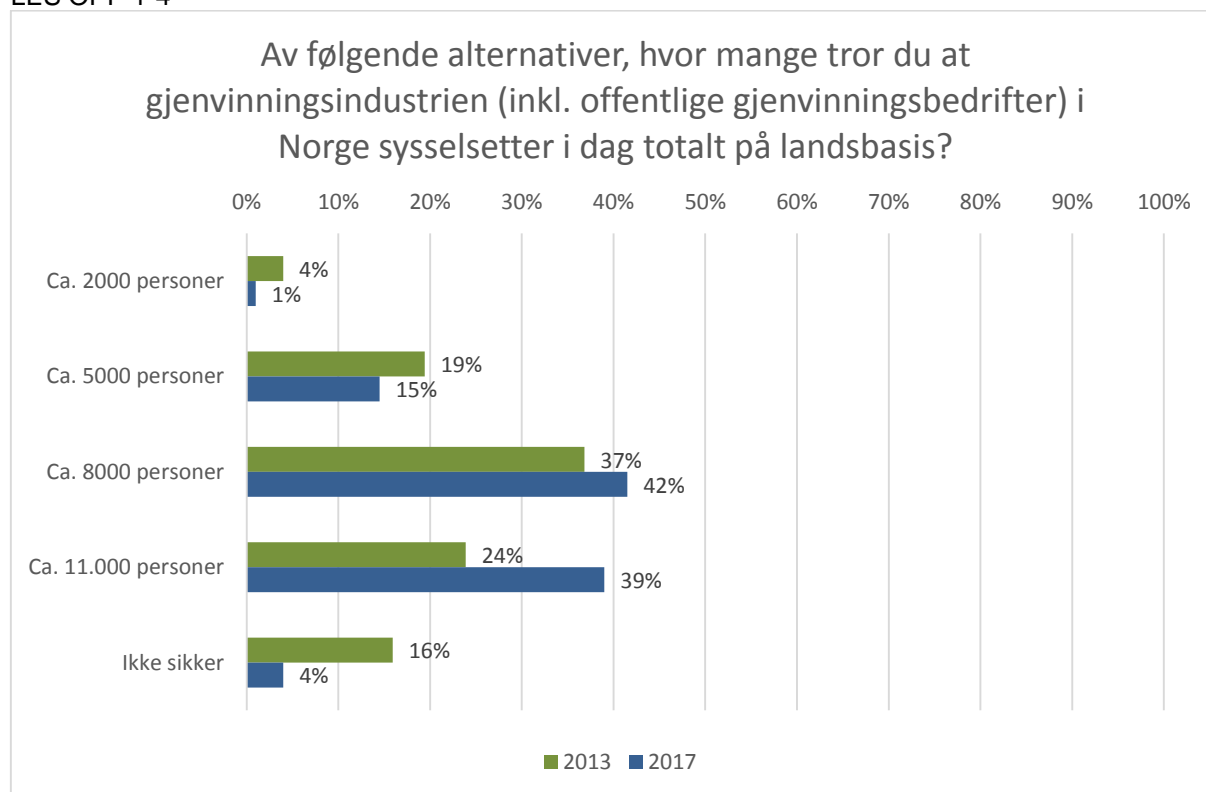
Det er i årets måling liten forskjell mellom de geografiske regionene, og det er heller ikke noen systematiske forskjeller når vi bryter dette ned på kommunestørrelse (innbyggertall).

Antall ansatte i gjenvinningsindustrien

Til slutt i undersøkelsen til lokalpolitikerne, ønsket vi å kartlegge litt om hvilken kunnskap man har om gjenvinningsindustrien. Dette kunne vært gjort gjennom flere spørsmål, men vi valgte å spørre om hvor mange man tror gjenvinningsindustrien sysselsetter. Det riktige tallet er ca. 8000.

6. Av følgende alternativer, hvor mange tror du at gjenvinningsindustrien (inkl. offentlige gjenvinningsbedrifter) i Norge sysselsetter i dag totalt på landsbasis:

LES OPP 1-4

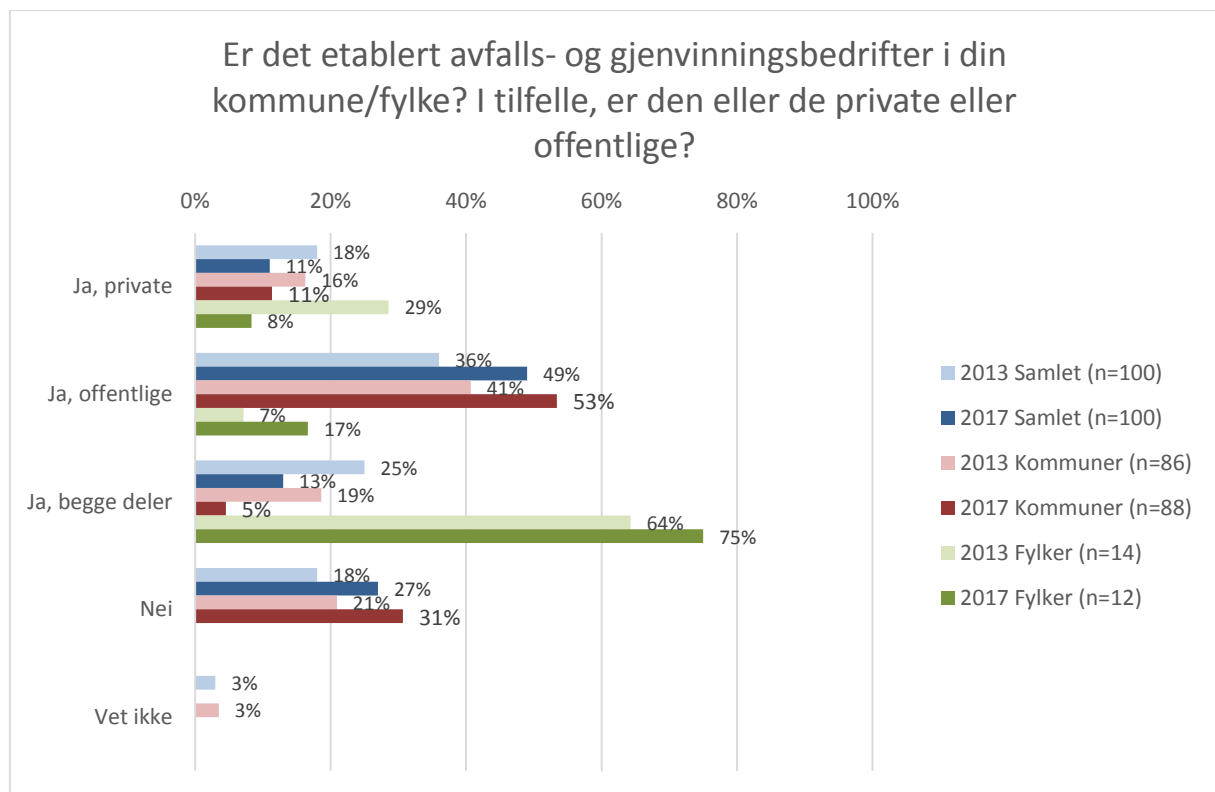

Det er to trekk vi kan merke oss fra figuren over. Det ene er at det nå er færre som ikke har en formening om hvor mange sysselsatte det er i gjenvinningsindustrien. Mens 16 % var usikre på dette i 2013, er det nå bare 4 % som svarer at de er usikre. Dette kan bety at kunnskapen om gjenvinningsindustrien har økt, noe også svarene på spørsmål 3 indikerer. Det andre trekket er at flere er nærmere det som er riktig svar, selv om en større andel overvurderer antallet noe. I 2013 var det 37 % av lokalpolitikerne som svarte at det riktige svaret var ca. 8000. Denne andelen har nå økt til 42 %. Andelen som mener det riktige svaret er ca. 11.000 har økt fra 24 til 39 %, mens andelen som tror tallet er lavere (ca 5000 eller 2000), synker fra 23 til 16 %.

Lokale og regionale myndigheter

Den siste målgruppen for denne undersøkelsen var lokale og regionale myndigheter. Her intervjuet vi rådmenn eller ledere for miljøavdelingene i kommunene (88 intervju), rådmenn og ledere for miljøavdelingene i fylkeskommunene (6 intervju), ledere for miljøavdelingene hos fylkesmennene (6 intervju). Geografisk er 11 av de 19 fylkene representert enten ved fylkeskommunen eller fylkesmannen. I ett av fylkene er både fylkeskommunen og fylkesmannen intervjuet. Nedenfor presenterer vi resultatene både samlet, og for henholdsvis kommunene og fylkene (fylkeskommuner og fylkesmenn samlet). Lederne for kommunene har svart for sin kommune, mens lederne på fylkesnivå har svart for sitt fylke. Vi skal her være oppmerksom på at med såpass få respondenter i disse gruppene, og da spesielt når vi ser på fylkene, er feilmarginene store. Dette innebærer også at en del utslag som ser relativt store ut ikke er statistisk signifikante likevel, og dermed ikke nødvendigvis kan tolkes som en signifikant endring.

1. Er det etablert avfalls- og gjenvinningsbedrifter i din kommune/fylke? I tilfelle, er den eller de private eller offentlige?

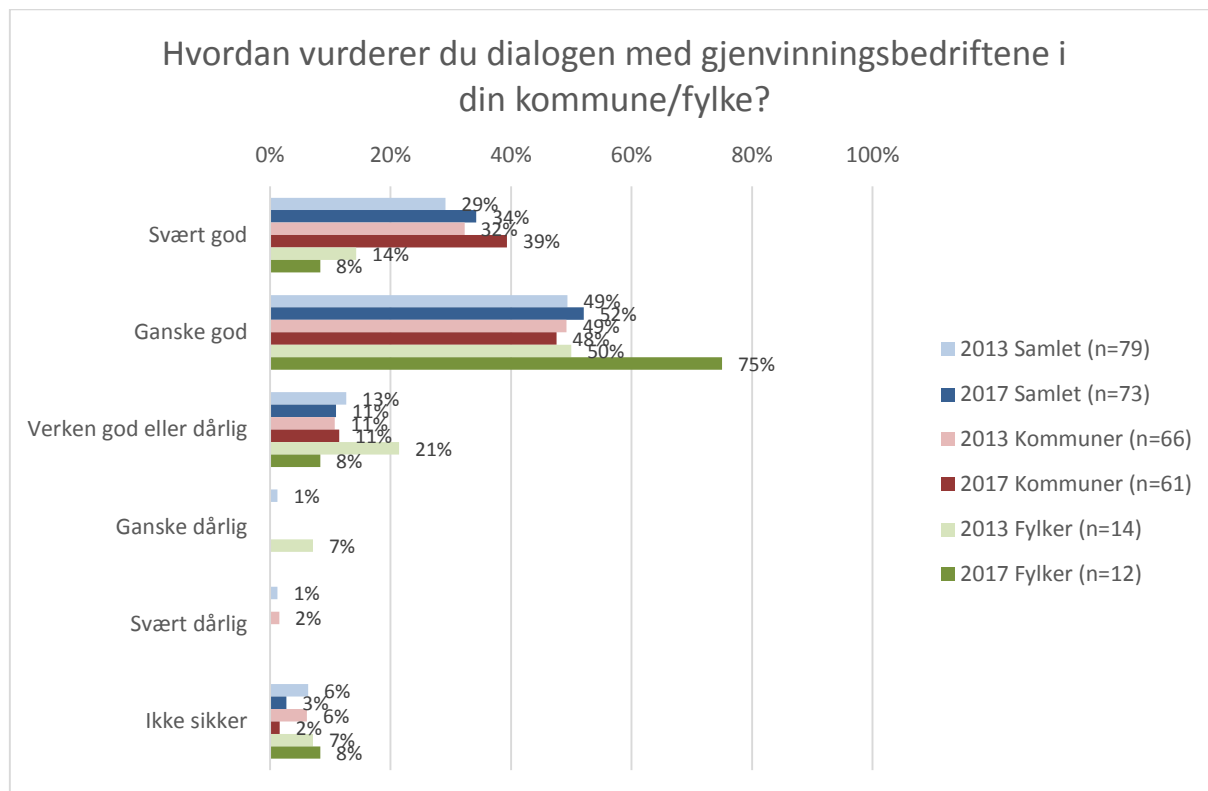
Det er som vi ser litt færre kommuner som denne gangen oppgir at de har gjenvinningsbedrifter i kommunen. Mens 21 % ikke hadde slike bedrifter i kommunen i 2013, er denne andelen nå 31 %. Selv om dette kan se mye ut, utgjør dette i antall bare 5 flere kommuner enn i 2013. Blant fylkene er det som sist ingen som ikke har gjenvinningsbedrifter. Blant kommunene vi har intervjuet er det nå færre som oppgir at de har private gjenvinningsbedrifter i kommunen. 11 % har kun private mens ytterligere 5 % har både private og offentlige. 2013 var det 16 % som hadde kun private, mens 19 % hadde begge deler. Derimot er det flere av kommunene som oppgir at de kun har offentlige gjenvinningsbedrifter (53 % mot 41 %). Det er også færre fylker som oppgir at de kun har private bedrifter i fylket, mens flere oppgir å ha begge deler.

Dialogen med gjenvinningsbedriftene

De som oppga at de har gjenvinningsbedrifter i kommunen/fylket, fikk videre noen spørsmål knyttet til oppfølging av disse bedriftene. Det er totalt 73 som har svart på dette spørsmålet. Først spurte vi om hvordan de vurderer dialogen med gjenvinningsbedriftene.

HVIS AVFALLS- OG GJENVINNINGSBEDRIFTER (OGSÅ OFFENTLIGE) I KOMMUNEN/FYLKET: 2. Hvordan vurderer du dialogen med gjenvinningsbedriftene i din kommune / ditt fylke?

LES OPP 1-5

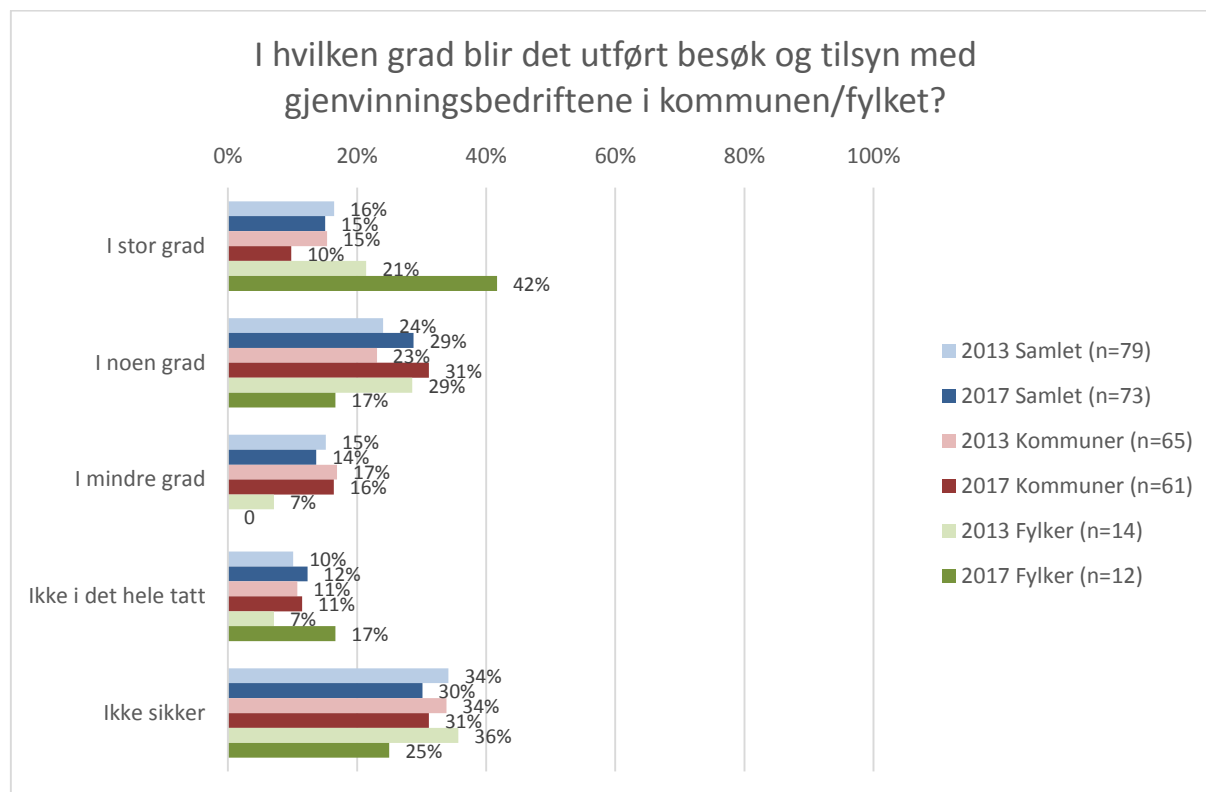
Dialogen med gjenvinningsbedriftene blir fortsatt av de fleste oppfattet som god. Alt i alt kan den også se ut som er litt bedre enn i 2013. Mens til sammen 78 % syntes dialogen var svært eller ganske god i 2013, er denne andelen nå 86 %. Det er imidlertid forskjell mellom lederne på kommunenivå og fylkesnivå, noe som ser ut til å være litt forsterket i årets undersøkelse. Denne forskjellen viser seg ved at lederne på fylkesnivå i mindre grad har en svært god oppfatning, enn lederne i kommunene. I årets undersøkelse er det bare 8 % av lederne i fylkene som oppfatter dialogen som svært god, mens 39 % av lederne i kommunene finner den svært god. Derimot svarer 75 % av lederne på fylkesnivå at de ser på dialogen som ganske god, mens denne andelen er 48 % blant kommunale ledere. Det betyr imidlertid at samlet sett er lederne både på kommunalt og fylkeskommunalt nivå ganske like, med henholdsvis 87 og 83 %. Det er nærliggende å tro at disse forskjellene i forhold til om en har svært eller ganske god oppfatning av dialogen, skyldes nærhet til bedriftene.

Tilsyn og besøk

I spørsmål 3 spurte vi de samme lederne i hvilken grad det er gjennomført besøk og tilsyn med gjenvinningsbedriftene.

HVIS AVFALLS- OG GJENVINNINGSBEDRIFTER (OGSÅ OFFENTLIGE) I KOMMUNEN/FYLKET:
3. I hvilken grad blir det utført besøk og tilsyn med gjenvinningsbedriftene i kommunen?

LES OPP 1-4

Samlet sett ser det ut som det i litt større grad blir gjennomført besøk og tilsyn nå, selv om økningen fra 40 til 44 % som svarer i stor eller noen grad, ikke er stor nok til å være statistisk signifikant. Heller ikke trekket ved at så mange oppgir at de er usikre på om det er gjennomført besøk eller tilsyn, har endret seg i signifikant grad siden 2013, selv om den samlet sett går ned fra 34 til 30 %.

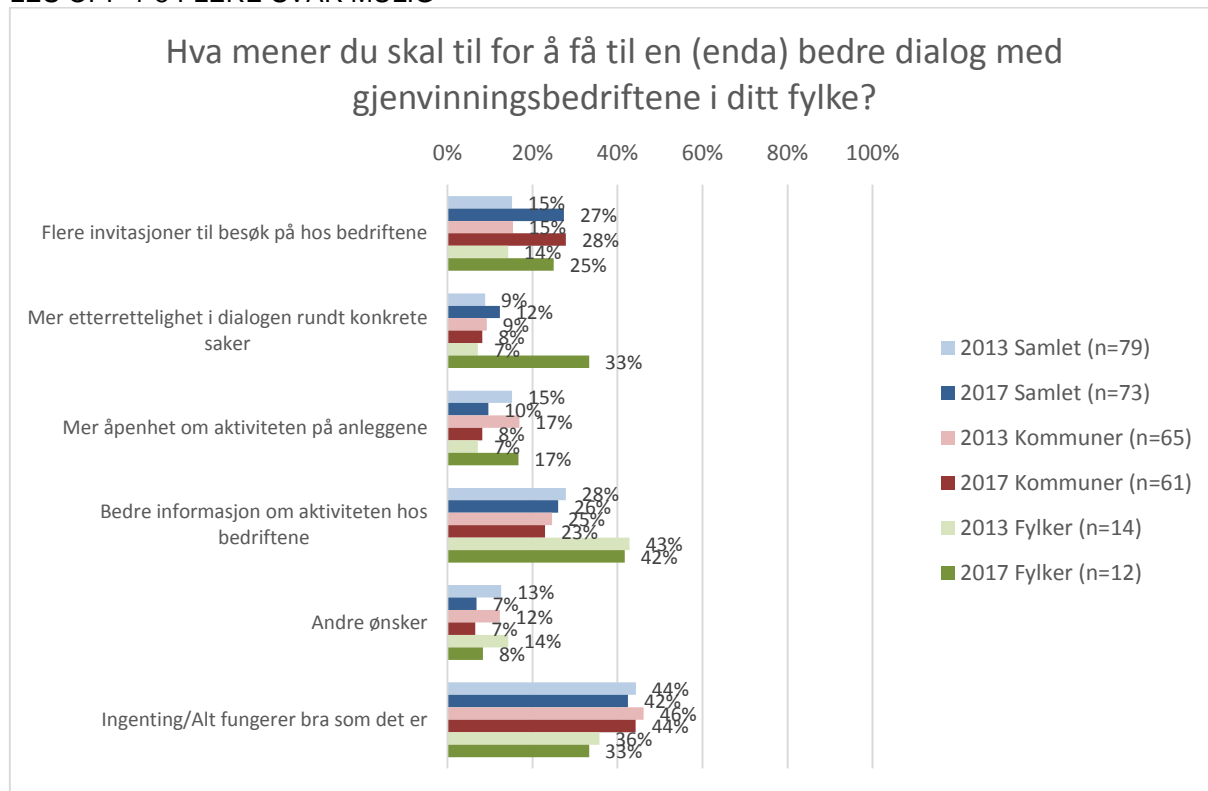
Hva kan bedre dialogen med gjenvinningsbedriftene?

Vi fulgte opp med spørsmål om hva som skal til for å få en bedre dialog mellom gjenvinningsbedriftene og lokale og regionale myndigheter. Det var her mulig å oppgi flere svar, noe som gjør at svarfordelingen summerer seg til mer enn 100 %.

HVIS AVFALLS- og GJENVINNINGSBEDRIFTER (også offentlige) I KOMMUNEN/FYLKET:

4. Hva mener du skal til for å få til en (enda) bedre dialog med gjenvinningsbedriftene i din kommune?

LES OPP 1-5 FLERE SVAR MULIG

42 % av de som har svart på dette spørsmålet mener at dialogen er bra som den er, noe som er omtrent det samme som i 2013 da 44 % svarte dette. Fortsatt er det en del som savner å få bedre informasjon om aktiviteten hos bedriftene. Det er i år 25 % som mener bedre informasjon om bedriftenes aktiviteter, vil gi en bedre dialog. I 2013 var denne andelen 28 %. Spesielt etterlyser lederne på fylkesnivå dette (42 %). Årets måling viser at det er 27 % som etterlyser flere invitasjoner til besøk hos bedriftene. Dette er en økning fra 2013 da 15 % svarte dette. Andelene som savner dette er økende både blant lederne i kommunene og på fylkesnivå. Det er 12 % som ønsker mer etterrettelighet i dialogen rundt enkelte saker, mot 9 % i 2013. Det er lederne på fylkesnivå som bidrar til denne økningen. 33 % av disse ønsker mer etterrettelighet i dialogen.

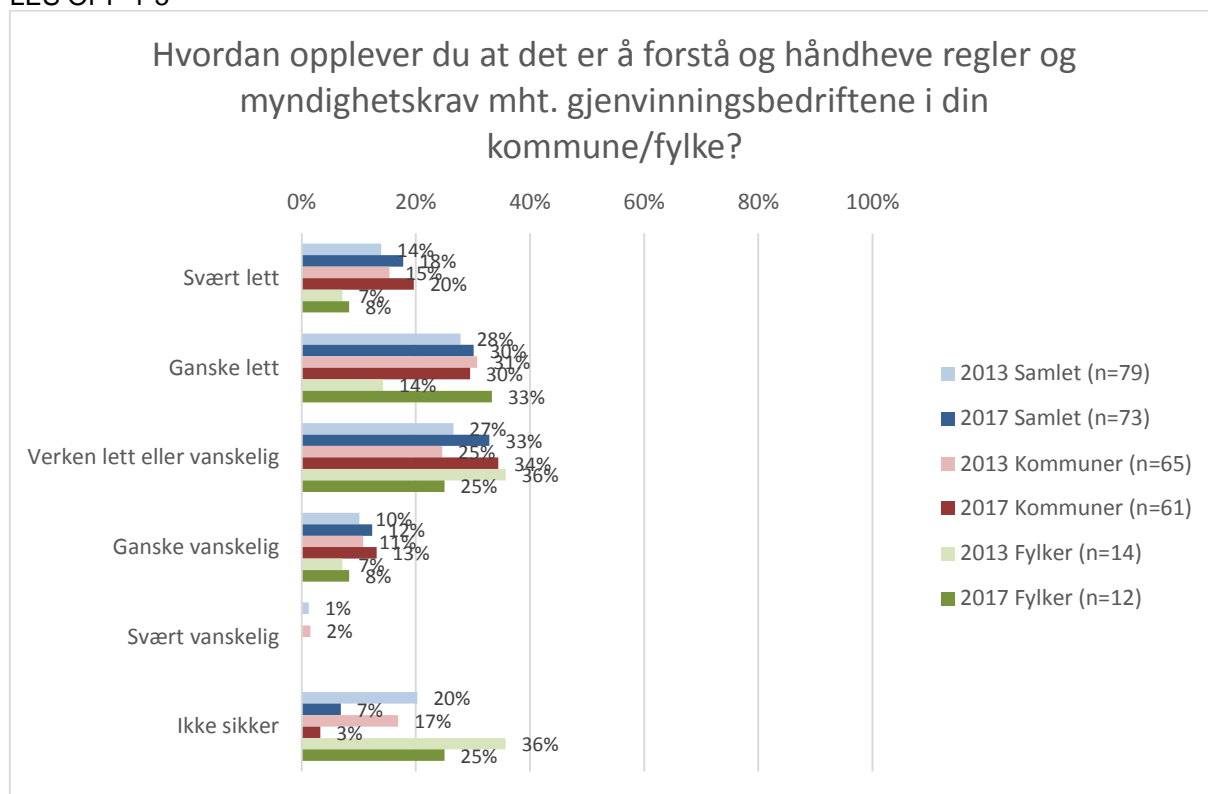
Håndheving av regler og myndighetskrav

Videre ba vi lederne svare på hvordan de opplever det er å forstå og håndheve regler og myndighetskrav overfor gjenvinningsbedriftene i sin kommune eller sitt fylke.

HVIS AVFALLS- OG GJENVINNINGSBEDRIFTER (OGSÅ OFFENTLIGE) I KOMMUNEN/FYLKET:

5. Hvordan opplever du at det er å forstå og håndheve regler og myndighetskrav mht. gjenvinningsbedriftene i din kommune / ditt fylke:

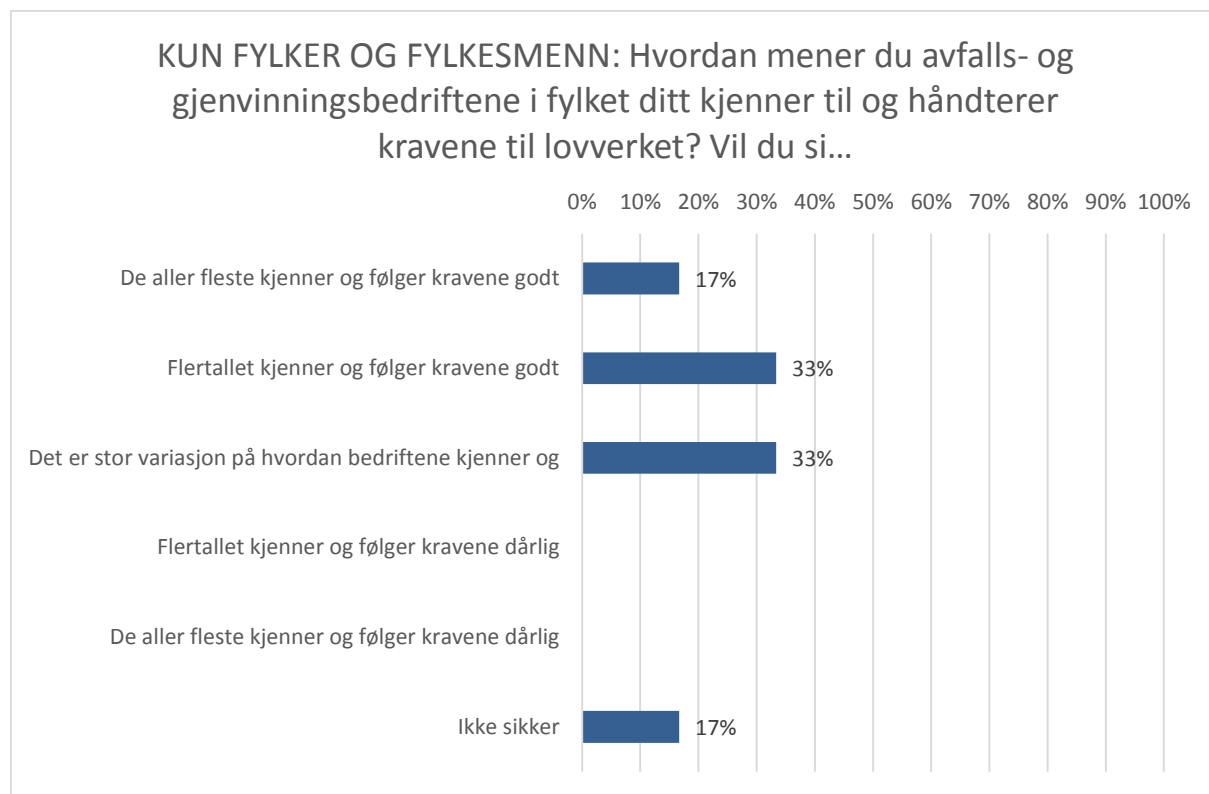
LES OPP 1-5

Det er i årets måling tilsammen 48 % som opplever at det er svært eller ganske lett og forstå og håndheve disse reglene. Dette er litt flere enn i 2013 da 42 % svarte det samme. Ytterligere 33 % mener det er verken lett eller vanskelig, noe som også er litt opp fra 2013 (27 %). Likevel er andelen som finner det vanskelig omtrent den samme som i 2013 (12 %). Det er m.a.o. flere som tar stilling til spørsmålet i år enn i 2013, da 20 % var usikre på dette spørsmålet. I årets måling svarer bare 7 % at de ikke er sikre på hvordan det er å forstå og håndheve reglene og myndighetskravene. Det kan virke som om dette oppfattes som lettere blant lederne på kommunenivå enn på fylkesnivå. Blant lederne på kommunenivå er det i år 50 % som mener dette er svært eller ganske lett, mens tilsvarende andel blant lederne på fylkesnivå er 41 %.

Kjennskap og håndtering av lovverk blant gjenvinningsbedriftene

I årets undersøkelse erstattet vi spørsmålet om der var arealer regulert til næringsvirksomhet som kunne være egnet til gjenvinningsbedrifter i kommunen/fylket, med et spørsmål om hvordan man oppfattet at gjenvinningsbedriftene kjenner til og håndterer kravene i lovgivningen. Siden dette spørsmålene var ment å være en mer overordnet vurdering som ikke bare gjaldt gjenvinningsbedriften(e) i egen kommune, ble det kun stilt til fylkene/fylkesmennene og gjaldt bedriftene i deres fylke. Det er således bare 12 som har fått dette spørsmålet.

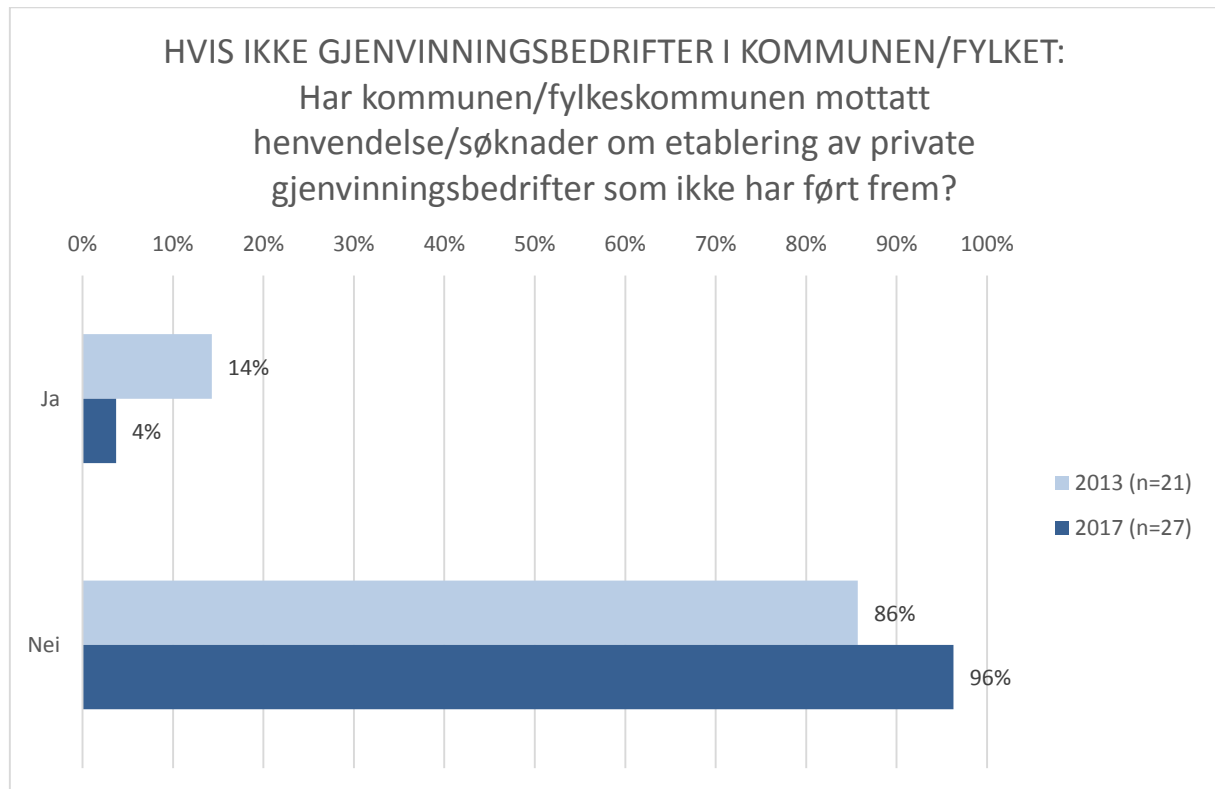
Ingen av lederne på fylkesnivå mener flertallet eller de fleste avfalls- og gjenvinningsbedriftene i sitt fylke kjenner til og håndterer kravene dårlig. Derimot svarer 1/3 at det er stor variasjon på hvordan bedriftene kjenner til og håndterer kravene. Halvparten av lederne mener imidlertid at de fleste eller alle bedriftene har god kjennskap og håndterer kravene i lovgivningen godt.

Henvendelser om etablering av gjenvinningsbedrifter

De som i spørsmål 1 svarte at de ikke har gjenvinningsbedrifter i sin kommune, ble også stilt noen spørsmål. Siden dette utelukkende gjaldt kommuner, og ikke fylker, har vi i figurene nedenfor ikke brutt ned på kommune og fylkesnivå. Det er bare 27 ledere som har svart på disse spørsmålene.

HVIS IKKE AVFALLS- OG GJENVINNINGSBEDRIFTER (OGSÅ OFFENTLIGE) I KOMMUNEN/FYLKET:

7. Har kommunen mottatt henvendelse/søknader om etablering av private gjenvinningsbedrifter som ikke har ført frem?

På spørsmål om kommunen har mottatt henvendelser eller søknader om etablering av private gjenvinningsbedrifter, som ikke har ført frem, svarer bare 4 % ja, noe som er en nedgang fra 14 % i 2013. 96 % har ikke mottatt slike henvendelser.

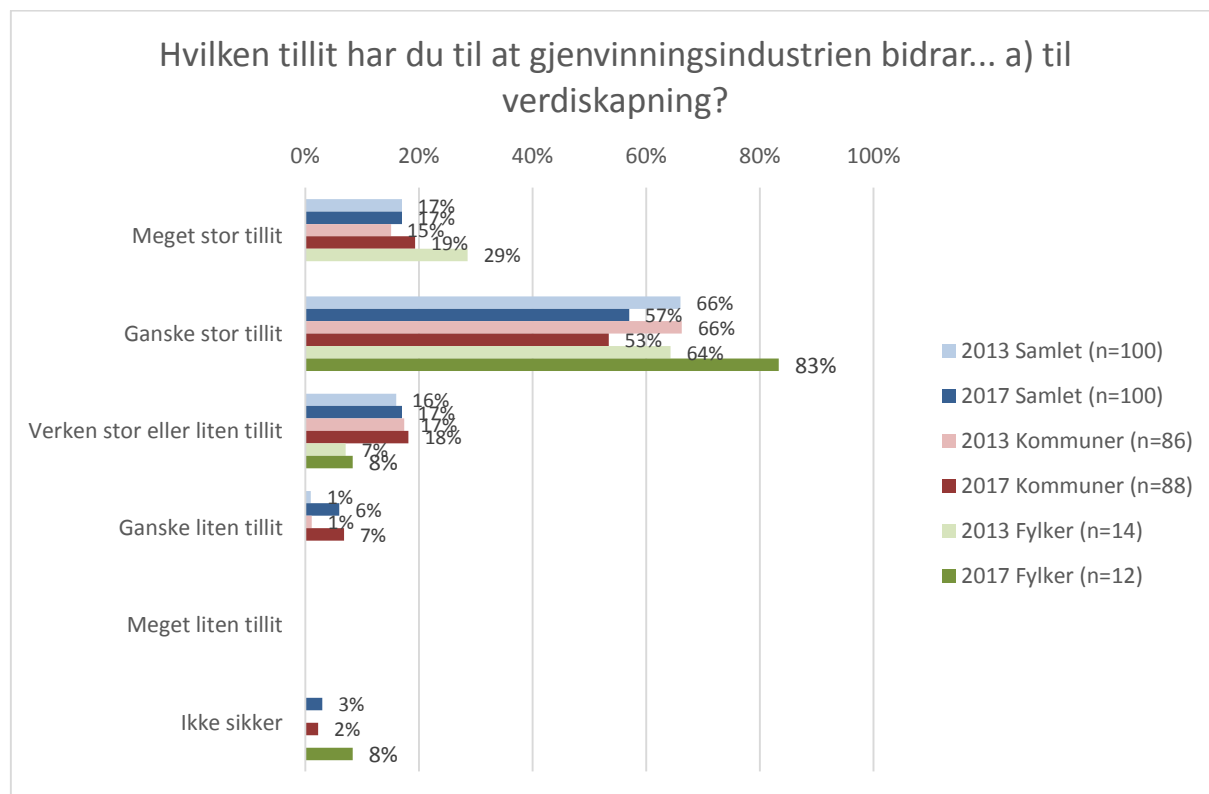
Tillit til bransjen

Til slutt ba vi alle svare på hvilken tillit de har til at gjenvinningsindustrien bidrar til verdiskaping og et bedre miljø. Dette er det samme spørsmålet som også ble stilt til befolkningen generelt.

ALLE

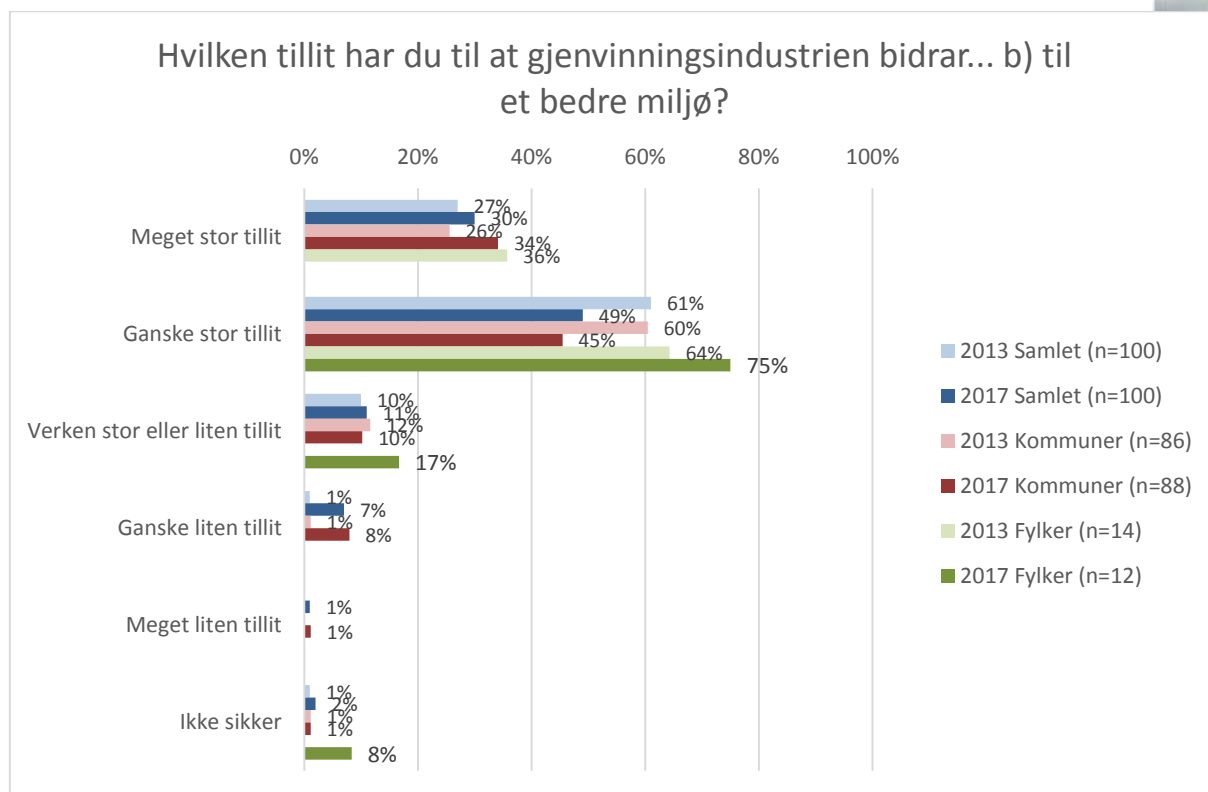
8. Hvilken tillit har du til at gjenvinningsindustrien bidrar...

a) til verdiskapning?

Lederne både på kommunenivå og fylkesnivå har fortsatt stor tillit til at gjenvinningsindustrien bidrar til verdiskapning, selv om den er litt lavere enn i 2013. Samlet oppgir 17 % at de har meget stor tillit, mens 57 % har ganske stor tillit. En kan altså si at 74 % av lederne på kommune- og fylkesnivå har stor tillit til at gjenvinningsbedriftene bidrar til verdiskapningen. I 2013 var denne andelen 83 %. Dette er likevel fortsatt en god del høyere enn andelen blant befolkningen som i årets måling var 51 %.

b) til et bedre miljø?

Når det gjelder i hvilken grad gjenvinningsindustrien bidrar til et bedre miljø, er tilliten også i årets måling litt høyere enn for tilliten til verdiskaping. Her svarer 30 % at de har meget stor tillit, mens ytterligere 49 % har ganske stor tillit, noe som til sammen gir 79 %. Dette er likevel en liten nedgang fra 88 % i 2013. Blant befolkningen var det 60 % som hadde meget eller ganske stor tillit til at gjenvinningsindustrien bidrar til et bedre miljø. Det betyr at til tross for nedgangen i tilliten blant kommunale og fylkeskommunale ledere, er tilliten til at gjenvinningsindustrien bidrar til et bedre miljø, fortsatt en del høyere enn blant befolkningen generelt.